

Bal oldalt fentről indulva az első négy ikon az Örömhírvétel eseményét szemlélteti, és azokban megtalálunk néhány elemet, amelyeket a Jakab féle protoevangélium tartalmaz, egy apokrif evangélium, amelyet a kereszténység II. századának elején alkottak, és amelyet nagyban figyelembe vesznek a keleti kereszténység liturgikus szövegeiben.

1. HÍRVÉTEL A KÚTNÁL: AZ ANGYAL ÁMULATA

A tavasz virágzik ezen az ikonon és rögtön azokra az „új dolgokra” késztet gondolni, amelyeket Isten eltervezett népe számára. Tulajdonképpen a fénylő és derült égből leszáll egy angyal, aki a jobb kezével a Legfelső Magasságbeli áldását nyújtja Mária felé: Istennek ez a műve betör a történetünkbe, miközben a názáreti Szűz vizet merítve áll a kútnál, alázatos és mindennapi cselekvés, jellemző abban az időben a nők esetében. Fiatal arcán olvassuk az ámulatot és a zavartságot, ahogy áll, viszont Isten tekintete erre a nőre helyeződik, hogy benne visszafordítsa kegyelemmel való eltelttségét, és hogy új kezdetet adjon a történelemnek. A véges ember a hat lépcsős kútnál van ábrázolva, a hatos szám bibliai szimbolizmusban a tökéletlenséget jelöli. Viszont a mi szegénységünkre siet az isteni túláradó kegyelem ajándéka, a kút körül elhelyezett nyolc kővel szimbolizálva. A bibliai szimbolikában a nyolcas az a szám, amely felülmúl minden földi teljeséget, amely Istentől forrasozza a boldogság-cseppeket, amelyet

úgy kóstolunk, mint az Ország első termését. Mária, megszerezve a vizet a korsójával, segítségére van az egész teremtésnek, hogy az újra felszínre kerüljön a kaotikus mélységből, és visszatérjen az eredeti és harmonikus szépségéhez.

2. ÖRÖMHÍRVÉTEL A HÁZBAN: MÁRIA CSODÁLKOZÁSA

A jelenet környezete Mária háza. Az Úr angyala az újnak és az életnek üzenetét hozza oda. A hajában néhány szalagot visel, ami az ikonok nyelvén isteni közlést jelent, amit az angyalok hoznak az embereknek. A kezében a zarándokok botja van, a hosszú utazás jele, amelyet Istentől megtett Názáretig. Mindez a csodálat kitörése és a várakozás csendje által megy végbe. Mária fogadja az angyalt, aki áll és királyi öltözetet visel: ez a két különlegesség hangsúlyozza a „kegyelemmel teljes” (Lk 1,28) összehasonlíthatatlan méltóságát. Kitért kezei az ámulatot és a vendéglátás gesztusát jelzik: ki állhat ellen Isten megjelenésének? Ki tud szembeállni üdvössége tervével? Az angyal gyöngédséggel és tisztelettel szemléli őt: „alázatos és magasztos, több mint teremtmény”, magával ragadta Isten szívét. A mennyből hármasság sugár tör be, amelyben látszik a Lélek galambja: a Magasságbeli hatalma az, ami leszáll Máriára.

3. MÁRIA VÁLASZA: „HOGYAN LEHETSÉGES?”

Máriát most trónon ülve, még magasabbra emelve és méltóságára utaló puha két párnával találjuk. A templom – amelyet a Magasságbeli arra választott, hogy a népe között lakozzon – kárpitja bíorból szőtt. Gábrriel arkangyal üdvözli őt, magyarázza neki az üzenet titkát és a módot, amelyben az megvalósul: „A Szentlélek száll rád, s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni.” (Lk 1,35). Mária kérdezi, hogy hogyan lehetséges ez, ám – mivel „...Istennél semmi sem lehetetlen.” (Lk 1,37), – rábízta magát ellenvetés nélkül. Ezen a táblán szembeötlő Gábrriel arkangyal pompás öltözete. Ő a legkiválasztottabb az angyalok közül, akit a földre küldtek a legszebb hírrel: „a születendő... is az Isten Fia lesz” (vö. Lk 1,35).

4. MÁRIA FOGANJA AZ ÉLET IGÉJÉT

Az Örömhírvételnek szentelt utolsó ikonon az ószövetségi prófétai beszédek és az angyal szavainak megvalósulását találjuk: az örök Ige, Isten Fia Mária méhében testet ölt. Újból szemléljük az angyalt, aki most Mária szavait hallgatja: „Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.” (Lk 1,38). Az asszonyok között áldott most nem nemesi trónon, hanem egy alacsony számolyon ül. Ilyen módon világosan kinyilvánul szemünk előtt, hogy Mária választott és döntött: az „Úr szolgálója” lesz (vö. Lk 1,38), Isten akaratát szolgálja.

5. A LÁTOGATÁS

Az Örömhírvételnek szentelt utolsó ikonon az ószövetségi prófétai beszédek és az Ez a jelenet bensőséges örömmel van átszőve. Az evangéliumban olvassuk, hogy „Mária még ezekben a napokban útnak indult, és a hegyekbe sietett, Júda városába. Zakariás házába tért be és üdvözölte Erzsébetet. Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, örömeiben megmozdult méhében a gyermek, maga Erzsébet pedig eltelt Szentlélekkel.” (Lk 1,39-41). Mária és Erzsébet állnak, összekapcsolódva egy szívélyes, szeretetteljes ölelésben: az idős szülőnél lelepleződik, hogy az Örökkévaló véget vetett meddősége drámájának; a fiatal szűz megerősítést kap, hogy Isten megemlékezett ígéretéről, és tőle fog születni a várt Messiás. Erzsébet egy zöld

